

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. J. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 01.01.1999 r. do 31.03.2011 r., od 01.01.2012 r. do 31.01.2012 r. , od 06.04.2013 r. do 30.04.2013 r., od 01.06.2013 r. do 31.08.2013 r. , od 01.05.2015 r. do 30.06.2015 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca we wcześniejszym okresie pięciokrotnie występował już z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Organ rentowy wyrażał wówczas zgodę na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w piśmie z dnia 02.12.2004 r. za miesiąc 09/2004 r., w piśmie z dnia 26.02.2007 r. za miesiąc 09/2006 r., w piśmie z dnia 25.06.2010 r. za miesiące 12/2006 r., od 01/2007 r. do 09/2007 r., 12/2007 r. ,09/2008 r., od 01/2009 r. do 03/2009 r., 05/2009 r. , 06/2009 r., od 10/2009 r. do 12 /2009 r. , 01/2010 r. i 02/2010 r. w piśmie z dnia 11.05.2011 r. za miesiące od 09/2010 r. do 11/2010 r. i 01/2011 r. i zgoda została wyrażona w drodze wyjątku. Wskazano, że za okres od 22.05.2015 r. do 29.06.2015 r. i od 30.06.2015 r. do 19 lipca 2015 r. wnioskodawca wystąpił z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego. W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów zewidencjonowanych w systemie informatycznym organu rentowego i po rozliczeniu konta płatnika w dniu 19 maja 2015 r. ustalono, że nie zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne w tym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r. i czerwiec 2015 r. co spowodowało ustanie w miesiącu maju 2015 r. i czerwcu 2015 r. podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Decyzją z dnia 25.06.2015 r. odmówiono wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 22.05.2015 r. do 29.06.2015 r. i decyzją z dnia 13.07.2015 r. za okres od 30.06.2015 r. do 19.07.2015 r.

W dniu 3 lipca 2015 roku K. J. złożył wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r. W związku z powyższym przeprowadzono analizę przebiegu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego oraz terminowości dokonywanych wpłat, w toku której stwierdzono, że wpłata składki za w/w miesiąc została dokonana po obowiązującym terminie płatności, tj. w dniu 3 lipca 2015 r.

Decyzją z dnia 17 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. nie wyraził zgody na opłacenie po terminie składki.

W dniu 30 lipca 2015 r. ubezpieczony wniósł o ponowne rozpatrzenie wniosku. Po ponownej analizie sprawy Zakład nie znalazł podstaw do zmiany stanowiska o czym poinformował wnioskodawcę pismem z dnia 7 sierpnia 2015 r. Pismem z dnia 10 sierpnia 2015 r. wnioskodawca wystąpił o wydanie decyzji w przedmiocie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

/decyzja - k. 134 – 138 akt ZUS/

W dniu 27 października 2015 r. K. J. uznając powyższą decyzję za krzywdzącą złożył odwołanie, wnosząc o przywrócenie terminu do opłacenia składki za dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wskazał, że miał nadpłatę za 3 miesiące i 4 dni w roku 2014 za miesiąc wrzesień, październik, listopad i w związku z tym w jego ocenie nie zalegał z opłatą składek za maj 2015 r. W dniu 2 czerwca 2015 r. otrzymał z organu rentowego zaświadczenie o niezaleganiu. W dniu 4 lipca 2014 r. otrzymał pismo z ZUS datowane na dzień 29.06.2015 r., że ma niedopłatę w kwocie 391,05 zł za miesiąc marzec 2015 r.

/odwołanie - k. 2-3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 9 listopada 2015 r., które wpłynęło do Sądu w dniu 10 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego odrzucenie, z uwagi na przekroczenie ustawowego terminu do wniesienia odwołania. W zakresie zaskarżonej decyzji organ rentowy ponowił argumentację w niej zawartą.

/odpowiedź na odwołanie - k. 13-14 /

Na rozprawie w dniu 18 sierpnia 2016 roku wnioskodawca poparł odwołanie, natomiast pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowisko wnioskodawcy i pełnomocnika ZUS e -protokół rozprawy z dnia 18 sierpnia 2016 r. 00:01:12 – 00:01:25 – płyta CD k. 22/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. J. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego od dnia 31 grudnia 1998 r. Wniósł o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 1 kwietnia 2001 r.

/ bezsporne/.

Wnioskodawca pięciokrotnie występował z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wyrażał mu zgodę na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w piśmie z dnia 02.12.2004 r. za miesiąc 09/2004 r., w piśmie z dnia 26.02.2007 r. za miesiąc 09/2006 r., w piśmie z dnia 25.06.2010 r. za miesiące 12/2006 r., od 01/2007 r. do 09/2007 r., 12/2007 r. ,09/2008 r., od 01/2009 r. do 03/2009 r., 05/2009 r. , 06/2009 r., od 10/2009 r. do 12 /2009 r. , 01/2010 r. i 02/2010 r. w piśmie z dnia 11.05.2011 r. za miesiące od 09/2010 r. do 11/2010 r. i 01/2011 r. i zgoda została wyrażona w drodze wyjątku.

/ bezsporne/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące kwiecień 2013 r., czerwiec 2013 r. , lipiec 2013 r. i sierpień 2013 r.

/ bezsporne , decyzja – k. 134- 138 akt ZUS, raport rozliczeń należności płatnika – k. 116 - 132/.

Za okres od 22 maja 2015 r. do 29 czerwca 2015 r. i od 30 czerwca 2015 r. do 19 lipca 2015 r. wnioskodawca wystąpił z roszczeniem o zasiłek chorobowy

/ bezsporne/.

Decyzją z dnia 25 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 22 maja 2015 r. do 29 czerwca 2015 r. i decyzją z dnia 13 lipca 2015 r. za okres od 30 czerwca 2015 r. do 19 lipca 2015 r. z uwagi na opłacenie składki za miesiąc maj 2015 r. po terminie

/ bezsporne , decyzja –k. 136 akt ZUS, pismo – k. 106 akta ZUS/.

W dniu 3 lipca 2015 r. wnioskodawca dokonał wpłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r. Jednocześnie w tym dniu wystąpił o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe.

/ bezsporne, wniosek – k. 48 akt ZUS/.

Decyzją z dnia 17 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. nie wyraził wnioskodawcy zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r.

/ bezsporne, decyzja – k.70 akt ZUS/.

Pismem z dnia 29 lipca 2015 r. wnioskodawca ponownie zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. o ponowne rozpatrzenie wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r.

/ bezsporne ,pismo –k. 98 akt ZUS/.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. nie znalazł podstaw do zmiany stanowiska dotyczącego braku zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 r.

/ pismo – k. 100 akt ZUS/.

W dniu 11 sierpnia 2015 r. wnioskodawca złożył wniosek o wydanie decyzji o okresach podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

/ bezsporne , wniosek –k.104 akt ZUS/.

Organ rentowy wystawił wnioskodawcy zaświadczenie o niezaleganiu w dniu 2 czerwca 2015 r.

/ bezsporne/

Termin płatności składki za ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2015 roku upłynął wnioskodawcy w dniu 15 czerwca 2015 r. Na dzień 2 czerwca 2015 r. składka za miesiąc maj 2015 r. nie była wymagana.

/ decyzja – k. 136 akt ZUS, raport rozliczeń należności płatnika- k. 116 - 132 /

W dniu 29 czerwca 2015 r. zaległość wnioskodawcy z tytułu składek na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynosiła za miesiąc marzec 2015 r. w kwocie 381,05 zł oraz na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za miesiąc marzec 2015 r. w kwocie 91,25 zł.

/ pismo – k. 94 akt ZUS/.

Za miesiąc marzec 2015 r. wnioskodawca wpłacił w dniu 15 kwietnia 2015 r. na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 757,76 zł. Następnie wpłacił w maju 2015 r. kwotę 754,67 zł na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za miesiąc kwiecień 2015 r. Należność za miesiąc maj 2015 r. płatna do 15 czerwca 2015 r. wynosiła 511,50 zł. Z nadpłaty za miesiąc wrzesień 2014 r. pokryto wnioskodawcy wpłatę za maj 2015 r. w wysokości 15,38 zł z nadpłaty na (...) za październik 2014 r. dokonanej 16 listopada 2014 r. pokryto kwotę 23,82 zł. Wpłata za miesiąc maj 2015 r. została przez wnioskodawcę dokonana w dniu 3 lipca 2015 r. w wysokości 472,32 zł jako uzupełnienie do wymaganej pełnej kwoty 511,50 zł.

/ raport rozliczeń należności płatnika – k. 116 – 132/.

Miesiące luty, marzec i kwiecień 2015 r. były pokryte z nadpłat u wnioskodawcy z miesiąca września , października i listopada 2014 r. W miesiącu maju 2015 r. nadpłaty w całości nie było.

/ raport rozliczeń należności płatnika – k. 116 – 132/.

Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą od 1991 r. jest to biuro (...) ” jest to spółka cywilna. Firma korzysta z usług biura rachunkowego. Posiada wykształcenie średnie techniczne.

/ zeznania wnioskodawcy e – protokół rozprawy z dnia 18 sierpnia 2016 r 00:25:46 – 00:30:20 – płyta CD k. 22/.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a także - w myśl art. 11 ust. 2 - na

swój wniosek dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem następuje od dnia wskazanego we wniosku, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony (art. 14 ust. 1a).

Z art. 47 ust. 1 pkt 1 wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

Zgodnie z dyspozycją art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1 ustają:

- 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia w którym wniosek został złożony ,
- 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie (...) w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie (...),
- 3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Należy zauważyć, iż art. 14 Ustawy wymienia trzy, niezależne od siebie okoliczności , przy zaistnieniu których ustaje ubezpieczenie, czyli :

1. z woli płatnika na jego wniosek,
2. z powodu nieopłacenia składki należnej za dany miesiąc,
3. wobec ustania tytułu podlegania ubezpieczeniu.

Z uwagi na nieopłacenie składki w terminie ustaje ubezpieczenie z mocy samego prawa..

Oczywistym jest, iż przez pojęcie nieopłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie społeczne należy rozumieć nie tylko nie opłacenie tej składki, ale również kilkudniowe opóźnienie w opłacie składek, jak również i jej opłacenie z uchybieniem terminu, czy też w niepełnej wysokości (podobne stanowisko zajął S.A. w Ł. w wyroku z dnia 28 kwietnia 2000 r. III AUa 88/00 OSA 2001/1/1; S.A. w K. w wyroku z dnia 27 kwietnia 2000 r. III AUa 66/00 OSA 2001/9/32).

Osoba składająca wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym i oczekująca świadczeń od organu rentowego, zobowiązana jest do opłacania składek na to ubezpieczenie w terminie i we właściwej wysokości (podobne stanowisko zajął S.A. w W. III AUa 1514/99 OSA 2001/4/15).

Przymiotem wszelkich ubezpieczeń dobrowolnych jest to, że ubezpieczenie takie jest kontynuowane, jeżeli składki na to ubezpieczenie są opłacane w terminie i we właściwej wysokości. A zatem wnioskodawca zdając sobie z tego sprawę winien dokonywać wpłat składek w przewidzianym przepisami prawa terminie oraz w określonych przez przepisy wysokościach.

Jednakże w uzasadnionych przypadkach, mimo opóźnienia z zapłatą składki, ZUS może na wniosek zainteresowanego wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, czyli uznać , że mimo nieopłacenia składki w terminie ubezpieczenie nie ustało.

Podkreślić należy, że kwestia zgody, bądź odmowy ZUS, na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie nie wymaga wydania przez Zakład decyzji. Ustawa systemowa przewidziała bowiem wydawanie decyzji w sprawach objętych przepisem art. 83 ust. 1, jak również w innych konkretnie wymienionych sprawach, określonych

w przepisach ustawy (art. 24 ust. 1). W tych to sprawach ustawa zastrzega dla ubezpieczonych (płatników) prawo do odwołania się od wydanej decyzji do właściwego Sądu.

Wnioskodawca w niniejszej sprawie nie uiszczył w terminie składki na ubezpieczenie za miesiąc maj 2015 r., albowiem została ona przez niego uiszczona w dniu 3 lipca 2015 r., zatem po ustawowo przewidzianym terminie, który upływał w dniu 15 czerwca 2015 r.

Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowiła ocena zasadności odmowy „przywrócenia terminu” do opłacenia składki za w/w miesiąc.

W ustawie nie zostały określone przesłanki "wyrażenia zgody" na opłacenie składki po terminie, nawet tak ogólnikowo jak miało to miejsce w pierwotnym brzmieniu tego przepisu, czyli przez przywołanie zwrotu "w uzasadnionych przypadkach". Nie oznacza to przyznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych niczym nieskrępowanego uznania w uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosku o wyrażenie zgody. Przyznana kompetencja winna być wykonywana według sprawdzalnych, sprawiedliwych kryteriów. W doktrynie prawa administracyjnego przyjmuje się, że uznaniowość decyzji nie oznacza dowolności w ich podejmowaniu. Użyte w przepisie art. 14 ust. 2 pkt 2 określenie "może" nie oznacza pełnej dowolności. Nie ma przy tym znaczenia, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje odrębną decyzję czy też rozstrzyga daną kwestię jako przesłankę wydania decyzji o określonej treści. W tym drugim przypadku, w razie poddania decyzji kontroli sądowej, badanie obejmuje wszystkie okoliczności, także te, które stanowiły przesłanki zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Należy również wskazać, iż przesłanki stanowiące o możliwości przywrócenia terminu do opłacenia składek są całkowicie odmienne, od przywrócenia terminu w rozumieniu art. 168 kpc, który to termin do dokonania czynności procesowej może być przywrócony, jeżeli strona uchybiła terminowi bez swojej winy. W powoływanym przepisie brak jest takiej przesłanki, a zatem należy domniemywać, że ZUS może przywrócić termin do opłacenia składki, w zależności od stanu faktycznego, również w sytuacji gdy jej nieopłacenie nastąpiło np. z winy nieumyślnej ubezpieczonego, chociażby w postaci lekkomyślności.

W ocenie Sądu Okręgowego decyzja organu rentowego w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe była prawidłowa.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie należało wydać decyzję odmowną gdyż zaistniały okoliczności uzasadniające nie przywrócenie terminu skarżącemu do opłacenia składki za maj 2015 r.

Należy wskazać, że wnioskodawca we wcześniejszym okresie już pięciokrotnie korzystał z tego uprzywilejowania. Jednocześnie organ rentowy odmówił wnioskodawcy wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące kwiecień 2013 r., czerwiec 2013 r., lipiec 2013 r. i sierpień 2013 r.

Zatem wnioskodawca miał pełną świadomość grozących mu skutków prawnych w sytuacji gdy składka będzie opłacona po terminie a pomimo to nie dołożył on należytej staranności, do czego był zobowiązany zgodnie z art. 6 kc. celem zweryfikowania terminu i wysokości wpłaty przedmiotowego świadczenia biorąc pod uwagę jego doświadczenie w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej i związanej z nią obowiązków wobec Państwa w postaci Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego, posiadane wykształcenie, czy też znaną mu procedurę korzystania z możliwości przywrócenia terminu do opłacenia składek. W ocenie Sądu był zatem świadomy ustania z mocy ustawy dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z uwagi na niedotrzymanie terminu płatności składki.

Dokonał on wpłaty dopiero 3 lipca 2015 r. błędnie interpretując informację z ZUS –u ,że nie ma na dzień 2 czerwca 2015 r. zaległości za maj 2015 r. wobec terminu płatności składki do 15 czerwca 2015 r., jednakże w żadnym razie nie usprawiedliwił z czego wywiódł ową okoliczność, skoro składka za maj w dniu 2 czerwca 2015 r. nie była jeszcze wymagalna, zatem zaświadczenie o niezaleganiu dotyczyło stosownych składek na dzień 30 kwietnia 2015 r.

Zdaniem Sądu wnioskodawca w sposób zawiniony nie opłacił składki za miesiąc maj 2015 r. w terminie. Brak należytej staranności należy również stwierdzić po stronie profesjonalisty tj., biura rachunkowego, z którego usług korzysta wnioskodawca.

Dlatego też w ocenie Sądu należało odmówić przywrócenia wnioskodawcy terminu do zapłaty składki, a co za tym idzie uznać, że odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne, zaś decyzja organu rentowego odpowiada prawu

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie wnioskodawcy.